

Länsstyrelsen
Gävleborg

Enheten för miljötillsyn
Emma Meijer Bååth
010-225 14 11
gavleborg@lansstyrelsen.se

YTTRANDE

2022-03-08

1 (5)

Dnr 9531-2021

Regeringskansliet
Miljödepartementet
Att: m.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss om EU-kommissionens förslag till reviderad förordning om transporter av avfall

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen i Gävleborgs län anser att det är av vikt att revidera förordningen så att den är mer anpassad till dagens krav på skydd av hälsa och miljö samt på ett bättre sätt bidrar till cirkulär ekonomi.

Vi ser att kommissionens förslag bidrar till målen genom att:

- underlätta transporter av avfall för återanvändning och materialåtervinning i EU,
- säkerställa att EU inte exporterar sina avfallsutmaningar till tredjeländer samt
- motverka olagliga avfallstransporter och utökad uppföljning av efterlevnaden av förordningen.

Länsstyrelsen ser att det är av vikt att organisera och reglera övervakningen och tillsynen av avfallstransporter på ett sätt som tar hänsyn till behovet av att bevara, skydda och förbättra miljön och människors hälsa och som säkerställer en enhetlig tillämpning av reglerna om avfallstransporter över hela unionen.

I övrigt har länsstyrelsen följande synpunkter att tillägga i utvalda artiklar. Yttrandet över remissen redovisas uppdelat efter artiklar för att göra det mer överskådligt.

Länsstyrelsens synpunkter

Artikel 3 Definitioner

3.25 f ”Olaglig transport: alla transporter av avfall som utförs i strid mot artiklarna 11, 34, 36, 37, 42, 44, 45, 46 eller 47”.

Länsstyrelsen anser att artikel 56, om miljöriktig hantering, bör läggas till övriga artiklar, för att förhindra negativ inverkan på miljön och hälsa från till exempel läckande transporter med farligt avfall.

Artikel 12 Invändningar mot transporter av avfall avsett för återvinning

12.1 c beskriver de invändningar om transport av avfall som behörig myndighet får lämna om den planerade transporten eller återvinningen inte är förenlig med nationell lagstiftning. För att värna om miljö och hälsa önskas ett tillägg om att exportören bör ge en motivering i de fall man avser skicka avfallet längre än till närmaste anläggning. Miljönyttan av återvinning försvinner med långa avstånd.

Artikel 16 Krav efter godkännande av en transport

16.2 Reglerar att anmälaren ska föra in det faktiska transportdatumet och i största möjliga utsträckning alla övriga uppgifter som krävs i transportdokumentet minst en dag innan transporten påbörjas. Länsstyrelsen anser att rapportering i systemet en dag innan transport är för kort tid och föreslår att tiden anges till 48 timmar istället.

Länsstyrelsen ser vidare att förfarandet kan förenklas om det förtydligas att transportören ska skicka in en förhandsanmälan med uppgifter enligt 16.2 till behörig myndighet minst 48 timmar innan transporten går, men att det faktiska transportdokumentet med samtliga korrekta uppgifter fylls i när transporten påbörjas. Detta bedöms minska behovet av att meddela väsentliga ändringar som nämns i Artikel 17.1 och bidrar till att transportdokument är korrekt ifyllda under transporten. I dagsläget läggs en stor del av tillsynstiden på att följa upp felaktigt ifyllda dokument. Ett förtydligande enligt ovan skulle frigöra tillsynstid och underlätta för såväl transportörer som myndigheter.

Artikel 18 Allmänna informationskrav

18.2 Länsstyrelsen ser det som positivt att även informationspliktigt avfall ska rapporteras in till centrala databasen framöver. På så sätt blir det lättare att följa vilka aktörer som hanterar informationspliktigt avfall, vilka typer av avfall som exporteras och aktuella mängder. Detta underlättar även planeringen av tillsyn riktad mot grönlistade avfallsflöden och kan i förlängningen underlätta vid behovsutredning av tillsynsverksamheten.

18.3 Länsstyrelsen vill påtala vikten av att det måste vara möjligt att avgöra vilket annex VII-dokument som hör till vilken enskild avfallstransport. Detta kan styrkas genom att exportören/transportören anger exempelvis containernummer, registreringsnummer eller namn på båt.

Det är vidare viktigt att det finns lösningar för hur transportörer ska kunna visa upp dokument även när det inte finns någon mobiltäckning.

Artikel 26 Elektroniskt inlämnande och informationsutbyte

Länsstyrelsen är i huvudsak positiv till att uppgifter ska lämnas in och utbytas på elektronisk väg. Det är också positivt att ett centralt system inrättas och underhålls av kommissionen. Länsstyrelsen ser även att innehållet kan användas som en del av underlaget i behovsutredning samt som underlag i inspektionsplanen.

26.1 För att kunna särskilja vilken transport som hör till vilket transportdokument (annex IB och annex VII) bör det finnas en punkt som anger att lastbärare, i form av registreringsnummer eller containernummer, måste specificeras för att knyta dokumentet till rätt transport. Ruta 4b i annex VII respektive ruta 2a i annex IB bör ändras till identifikationsnummer för transport (till exempel registreringsnummer, containernummer, släpnummer). Det är viktigt att se att transportören kan signera dokumentet elektroniskt.

Artikel 38 Upprättande av en förteckning över länder till vilka export av icke-farligt avfall från unionen för återvinning är tillåten

38.4 I punkten anges att kommissionen regelbundet, och minst vartannat år, ska uppdatera registret. Vi anser att det är viktigt att registret uppdateras löpande eller minst en gång per år för att registret hela tiden ska hållas aktuellt.

Artikel 43 Exportörernas skyldigheter

Länsstyrelsen ser positivt på förtydligandet av kraven på exportörer så att det är tydligt vad som förväntas av exportören och vad som är tillsynsmyndighetens ansvar.

Artikel 44 Exportmedlemsstaternas skyldigheter

Länsstyrelsen ser positivt på ett förtydligande om exportmedlemsstaternas skyldigheter gällande planering och genomförande av tillsyn av avfall på export från unionen.

Artikel 48 Förfarandekrav för import

48.3 c Länsstyrelsen ser möjliga praktiska problem vid tillsynen i de fall avsändarlandet och/eller införseltullkontoret inte har tillgång till det elektroniska systemet. Detta innebär att vi fortsatt kan behöva hantera dokumentation i mejl- och/eller pappersformat.

Artikel 56 Miljöriktig hantering

Artikeln beskriver att avfallet ska transporteras och hanteras utan fara för människors hälsa och på ett miljöriktigt sätt under hela transporten, under återvinningen och vid bortskaftandet. Länsstyrelsen anser att det borde framgå vilka åtgärder som tillsynsmyndigheten kan vidta om en avfallstransport inte uppfyller kraven i denna artikel. En transport som inte uppfyller artikeln måste kunna stoppas på plats och tas omhand. Det bör klargöras om transporten ska bedömas som en olaglig transport enligt denna förordning, och därigenom läggas till under artikel 3.25 f, eller om avsikten är att detta ska hanteras av varje medlemsstat enligt deras egen lagstiftning.

Artikel 58 Dokumentation och bevis

58.1 Länsstyrelsen önskar tillägg om att inspektionerna ska omfatta inspektion av dokument samt vid behov fysisk kontroll *som även bör omfatta kontroll av kraven enligt artikel 56.*

Artikel 59 Inspektionsplaner

Länsstyrelsen ser positivt på ökade krav gällande uppföljning av medlemslänternas upprättade inspektionsplaner. Detta innebär i förslaget även ett ökat ansvar för länsstyrelsen som tillsynsmyndighet att utreda och planera tillsynen inom hela tillsynsområdet.

59.2 c Informationen i inspektionsplanen bör omfattas av sekretess. Detta bör tydligt framgå av offentlighet- och sekretesslagen.

Bilagor till förslaget*Bilaga IB*

Ändra i ruta 2b från containernummer till något annat slags identifikationsnummer. Det kan inte heller vara "om möjligt" utan måste vara tvingande. Registreringsnummer, släpnummer, containernummer, vilken båt det ska åka med är förslag på olika identifikationer.

Bilaga VII

Ändra i ruta 4b från containernummer till något annat slags identifikationsnummer. Det kan inte heller vara "om möjligt" utan måste vara tvingande. Registreringsnummer, släpnummer, containernummer, vilken båt det ska åka med är förslag på olika identifikationer.

Övriga medskick

Länsstyrelsen önskar även göra följande medskick kopplat till föreslagna ändringar i förordningen.

Länsstyrelsen anser att behöriga myndigheter behöver ses över. Länsstyrelsen kan förslagsvis utses som behörig myndighet för vissa artiklar som rör tillsynsfrågor för att förtydliga ansvaret gentemot Naturvårdsverket. Artikel 71 handlar om utnämning av behöriga myndigheter, det kan enligt artikeln vara flera stycken.

Ökade krav på uppföljning gör att vi måste lägga mer resurser på att framställa inspektionsplanerna enligt artikel 59. Om resurser inte tillkommer riskerar tillsynen att bli påverkad negativt. Förslagsvis borde fortsatt utveckla ett nationellt samarbete kring planerna, så att alla län gör på samma sätt. Inspektionsplanerna ska vara grundade i en riskanalys av avfallsflöden.

Vi ser att man i framtiden behöver titta mer på kostnader för lagring av omhändertaget/kvarhållet avfall. Eventuellt går det att nyttja ekonomisk

säkerhet i de fall det finns. Det är den behöriga myndigheten som ska kvarhålla avfall. Länsstyrelsen har tillsynsansvaret men är inte behörig myndighet.

I och med att förordningen ändras bör även den svenska lagstiftningen uppdateras, framförallt förordning om miljöstraffbestämmelser och 29 kapitlet (straffbestämmelser) i miljöbalken.

Exempel på detta är artikel 18 punkt 6 som anger att den som organiserar transporten ska meddela den behöriga avsändarmyndigheten att en transport inte har kunnat genomföras. Länsstyrelsen anser att kravet bör följas upp av en påföljd i form av miljöstraffavgift i de fall organisatören inte uppfyller kravet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Per Bill med miljötillsynshandläggare Emma Meijer Bååth som föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschef Joakim Hellgren på avdelningen för miljö, enhetschef Anna-Lena Halvarsson på enheten för miljötillsyn samt handläggare Karin Lindberg Jansson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopior till:

malin.johansson@regeringskansliet.se